

PETER HANDKE

DON JUAN

KENDİ AĞZINDAN

ROMAN

ALMANCA ASLINDAN ÇEVİREN
BİLGE UĞURLAR - TÜRKİS NOYAN

Peter Handke
DON JUAN

Kendi Ağzından

Can Yayınları: 1582
Çağdaş Dünya Edebiyatı: 644

Don Juan (erzählt von ihm selbst), Peter Handke
© Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main, 2004
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2005

1. basım: Kasım 2006

Yayına Hazırlayan: Esen Tezel

Kapak Tasarımı: Erkal Yavi
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Dizgi: Gelengül Çakır
Düzeltili: Fulya Tükel

Kapak Baskı: Çetin Ofset
İç Baskı ve Cilt: Özal Matbaası

ISBN 975-07-0682-X

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Peter Handke
DON JUAN

Kendi Ağzından

ROMAN

Almanca aslından çevirenler
BİLGE UĞURLAR - TÜRKİS NOYAN

CAN YAYINLARI

PETER HANDKE'NİN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTAPLARI

HİÇKİMSE KOYU'NDA BİR YIL / *roman*
KARANLIK BİR GECEDE / *roman*

Peter Handke, 1942'de Avusturya'nın Griffen kentinde doğdu. İlk önemli oyunu *İzleyiciyi Kızdırma* (1966), alışılmış kalıplara aykırı bir oyun yazarı olarak dikkat çekmesini sağladı. Benzeri bir başarı düzeyini *Kaspar* (1968) adlı ilk uzun oyunuyla yakalayabildi. Romanlarında genellikle uç ruh hallerinde dolaşan kişilerin başından geçen, nesnellik ötesi ve anlamsız olayları konu aldı. En ünlü romanı *Kalecinin Penaltı Anındaki Endişesi* (1970), amaçsız bir cinayet işleyerek polisin kendisini yakalamasını bekleyen eski bir futbolcunun anlatıldığı, zengin bir düşgücü üstüne kurulu bir gerilim romanıydı. Handke, 1972'de yayınlanan *Mutsuzluğa Doyum* adlı romanında, annesinin kendisini derinden etkileyen intiharını konu edindi. Yapıtlarında, çoğu zaman, sıradan dilin, gündelik gerçekliğin ve bunlara eşlik eden ussal düzenin insanları kısıtlayan, donduran bir etki yarattığını ve bunların temelinde usdışılığın, dahası deliliğin yattığını işledi. Handke, son yıllarda Paris'te yaşıyor.

Bilge Uğurlar, 1964'te İstanbul'da doğdu. 1982'de İstanbul Erkek Lisesi'ni, 1989'da Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. Çevirdiği eserler: *Michael Kohlhaas* (Heinrich von Kleist), *Gece Yatısı* (Rudolf Borchardt).

Türkis Noyan, 1929'da İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Çevirdiği eserlerden bazıları: *Gerlach Seyahatnamesi* (Stephan Gerlach), *Osmanlı Karikatüründe Balkan Sorunu 1908-1914* (Tobias Heinzelmann). *Osmanlıda Bir Köle Brettenli Michael Bretten'in Anıları 1585-1588* adlı eseri kaleme aldı.

“Chi son’io tu non saprai”
(Kim olduđumu asla öğrenmeyeceksin)
Da Ponte/Mozart

Don Juan her zaman bir dinleyici arayışı içinde olmuştu. Günün birinde bunu bende buldu. Hikâyesini bana “ben” diye değil de, üçüncü tekil şahısta anlattı. En azından şimdi bu şekliyle hatırlıyorum.

O sıralarda, Fransa'nın on yedinci yüzyılda en ünlü, aynı zamanda da şaibeli manastırı olan Port-Royal-des-Champs kalıntılarının yakınlarındaki küçük otelimde yemek yapıyordum, bir süreliğine yalnızca kendim için. Otelin birkaç konuk odası da o dönemde benim şahsi oturma alanıma dahildi. İlkbahara kadar bütün kışı işte böyle evde oturmakla geçirdim; bu da bir tek kendim için yemek hazırlayıp ev ve bahçe işleri yapmak, çoğu zaman okumak, arada da Port-Royal kırlarındaki eski bir bekçi evi olan konukevimin hepsi birbirine benzeyen eski, küçük pencerelerinden etraflı seyretmekten ibaretti.

Bunun yanı sıra, uzun zamandır komşusuz yaşıyordum. Bu da benden kaynaklanmıyordu. Komşulardan daha iyi hiçbir şey olamaz ve de bizzat komşu olmaktadır. Fakat komşuluk fikri başarısızlığa uğramıştı, yoksa zamanın dışına mı itilmişti? Arz-talep ilişkisindeki başarısızlık ise benden kaynaklanıyordu. Otel sahibi ve aşçı olarak sunduğum hizmete artık talep yoktu. İşadamı olarak başarısızlığa uğramıştım. Oysa eskiden beri her şeyden çok alışverişin insanları bir araya getirdiğine inanırım; toplum ilişkilerine canlılık getiren alışveriş oyununa.

Mayıs ayında genel olarak bahçe işlerini bıraktım ve hemen hemen sadece kendi diktiğim veya ektiğim sebzelerin yetişmesini veya kurumasını izledim. Aynı tutumu meyve ağaçlarına karşı da sergiledim, on yıl önce bekçi müstemilatını alıp küçük bir otele dönüştürdüğüm sırada onları da kendim dikmiştim. Sabah-tan akşama kadar Ile-de-France Platosu'nun yarlarındaki dere yataklarıyla kesilen bahçede, elmalar, armutlar ve cevizler arasında, elde bir kitap, başka hiçbir şey için parmağımı dahi oynatmadan devamlı dolaşıp durdum. Hatta kendim için yemek pişirip kotarmayı da o ilkbahar haftalarında neredeyse sırf alışkanlıktan sürdürdüm. Bakımsız bahçe kendine geliyor gibiydi. Üstelik yeni ürünler de yetişiyordu.

Okuduklarım bile bana gitgide daha az şey veriyordu. Daha sonra Don Juan'ın kaçarak buraya geldiği günün sabahında, şimdilik kitaplardan vazgeçmem gerektiğine karar verdim. Oysa tam o sırada hem Fransız edebiyatının hem de 17. yüzyılın ileriye yönelik işaretlerini taşıyan iki eser okuyordum –Jean Racine'in Port-Royal rahibeleri hakkındaki savunma yazısı ve Blaise Pascal'ın onların karşıtları olan Cizvitlere saldırısı–, ansızın yeterince okuduğum sonucuna vardım, en azından belli bir süre için. Yeterince okudum mu? Sabahki fikrim daha da çılgıncaydı: “Yeti artık okumak!” Oysa yaşamım boyunca hep bir okur olmuştum. Aşçı ve okur. Nasıl bir aşçı. Nasıl bir okur. O zaman kargaların bir süredir neden böyle öfkeden çıldırmaşçasına gökyüzünde turlayarak şamata kopardıklarını da anladım: Dünyanın durumuna hiddetleniyorlardı. Yoksa benimkine mi?

Don Juan'ın mayıs ayının o öğle sonrasında gelişi benim için okumanın yerini aldı. Sadece yerini almak-

tan da öteydi. Söz konusu olanın, 17. yüzyılın tüm yitlik, safsatacı Cizvit rahipleri veya diyelim Lucien Leuwen ve Raskolnikov veya bir Mijnheer Pepperkorn, bir Senyör Buendia, bir Komiser Maigret değil de, “Don Juan” olması bile bana rahat bir nefes aldırdı. Don Juan’ın gelişi aynı zamanda bana tam anlamıyla içsel bir genişleme ve sınırları aşma olanağı sundu, oysa bunu şimdiye kadar sadece heyecanlı (ve tedirgin), bir o kadar da mutlu okumalar sağlıyordu. Gawain, Lancelot veya cildi lekeli Feirefiz, Parsifal’in üvey kardeşi –tabii ki kendisi değil!– olsaydı da, bu etkiyi yaratabilirdi. Ya da belki bir de Prens Muşkin. Oysa gelen Don Juan’dı. Kaldı ki adı geçen diğer ortaçağ kahramanlarından veya serüvencilerinden hiç de aşağı kalır yanı yoktu.

Geldi mi? Göründü mü? Daha ziyade, otelin sokağa bakan ön cephesinin bir parçası olduğu duvarın üzerinden bahçeme düşüp yanıma doğru yuvarlandı. Gerçekten güzel bir gündü. Gökyüzü Ile-de-France üzerinde her zamanki puslu gri bir sabahın ertesinde aydınlanmıştı ve şimdi de durmaksızın aydınlanmaya devam ediyor gibiydi; aydınlanıyor, aydınlanıyordu. Gerçi öğleden sonranın sessizliği her zamanki gibi aldatıcıydı. Fakat en azından o an için ortama hâkimdi ve etkisini gösteriyordu. Don Juan’ın, benim görüş alanıma girmeden çok daha önce, kesik kesik soluduğu duyuluyordu. Köyde çocukken bir keresinde köyün delikanlılarından birinin, ya da her kimse, jandarmalardan kaçışına tanık olmuştum. Patikada hızla yanımdan geçip yokuş yukarı koşarak kaçıyordu; onu kovalayanların henüz sadece “Dur!” seslenişleri duyuluyordu. Bugün hâlâ, kovalanan o gencin kıpkırmızı şişmiş yüzü, neredeyse büzülmüş vücudu, sanki uzamış gibi iki yanından sallanan kolları gözümün önüne geliyor. Aslında kulağımda ondan kalan ses beni daha da fazla etkiliyor.

Bu, adeta kesik kesik soluma sesiydi. Hatta akciğerlerinin kanatlarından fişkırان bir ıslık gibiydi. Kaldı ki akciğerler veya kanatları söz konusu olamazdı. Kulağımdaki ses, insanın tümünden kaynaklanıyor veya etrafa yayılıyor; sanki içinden değil de, yüzeyinden; dışından; cildinin her bir noktasından veya her bir gözeneğinden. Üstelik bu yalnızca belli bir tek insandan değil, aksine büyük bir kalabalıktan, bağırışlarıyla gitgide yaklaştıkları hissedilen takipçi güruha ve çevredeki dingin kırsalın tabiat nesnelere oranla çok büyük – aşırı büyük bir kalabalıktan geliyor. Kaçanın en son gözeneğinden dahi çıktığı aşıkâr olan bu titreşim ve çınlama, benim için karşı konulamaz bir gücü, adeta mutlak gücü içinde barındırmaktaydı.

Çok uzaklarda ufukta, aynı zamanda hemen kulağımın dibinde Don Juan'ın nefes alıp verişini duymamla birlikte, o devrin kaçacağı derhal önümde belirdi. Geçmişteki jandarma bağırışlarının yerini, şimdi bir motosikletin gürültüsü almıştı. Gaz verirken ritmik bir hırıltı çıkarıyor, dere tepe demeden sanki bahçeye doğru giderek yaklaşıyordu; bu bakımdan, hemen bahçeyi doldurmuş olan ve hâlâ da dolduran o soluma sesinden farklıydı.

Yıllanmış duvarın bir bölümü biraz ufalanmıştı ve o noktasında özellikle öylece bırakmış olduğum bir tür gedik bulunmaktaydı. Don Juan oradan evimin bahçesine tepetaklak daldı. Ondan hemen önce de tabii ki bir çeşit cirit veya mızrak. Havada bir yay çizen silah, ayaklarımın dibinde toprağına saplandı. Otların arasında yatan kedi buna kısa bir bakış atıp uyumaya devam etti, bir serçe –başka hangi kuş olabilirdi ki?– hâlâ yaylanan mızrağın üstüne konarak yaylanmasını sürdürdü. Bu mızrak aslında ucu hafifçe sivriltilmiş, fındık ağacından, alelade bir çubuktu; Port-Royal civarındaki

ormanların herhangi birinden kesilmiş olabilirdi.

O zamanlar köyün jandarmaları tarafından kovalanan kişi beni görecek durumda değildi. Kendinden geçmiş bir halde, ateş kırmızısı yüzünde gözbebekleri pişmiş balığinki gibi donuk beyaz, yanımdan, çocuğun yanımdan var gücüyle koşarak geçip gitmişti (güçten söz edilecekse, herhalde son kırıntılarıydı). Kaçan Don Juan ise beni gördü. Tıpkı çubuk gibi, onun vücudu da, başı ve omuzları ileride, uçarak gedikten içeriye dalarken, beni apaçık ve olduğum gibi gördü. Birbirimizle ilk defa karşılaşılıyor olmamıza rağmen, bu davetsiz misafir bir an için bende bir yakınlık duygusu uyandırdı. Kendini tanıtmamasına gerek kalmaksızın –zaten bunu yapamayacaktı; soluğu benzersiz, tuhaf bir ezgiyi andırıyordu– biliyordum: Karşımdaki Don Juan’dı; üstelik “herhangi bir” Don Juan değil, hayır, o Don Juan’dı.

Yaşamım boyunca pek sık olmasa da her seferinde, hiç tanımadığım yabancılar, özellikle de onlar, daha ilk bakışta bende yakınlık duygusu uyandırır ve bu yakınlık, birbirimizi tanıdıkça derinleştirmeye gerek kalmaksızın hep devam ederdi. Bu değerlendirilebilir bir durumdu. Fakat bundan önce az da olsa başkaları benim yakınıma haline geldiyse de, Don Juan’ın hayatıma girişinde durum tam tersi oldu: İlk bakış ondan geldi ve hikâyesini baştan sona anlatacağı yakını rolü için beni seçtiğini anında belli etti.

Ayrıca bir zamanların takip edilen kaçağı ile şimdinin Don Juan’ı arasında ortak bir yön vardı. Her ikisi de bir tören görüntüsü oluşturuyorlardı. Gerçekten de evvelce soluk soluğa kalmış delikanlı, köy halkının kiliseye giderken aşağı yukarı bir örnek giydiği pazar günü kıyafeti içinde önümden tökezleyerek geçmişti. Don Juan da bugün aynı şekilde tören kıyafetiyle kaçmak-

taydı; hem de göğün masmavi olduğu bu mayıs havasına uygun, özel bir kıyafet. Bunun ötesinde, bir zamanların kaçışı, tıpkı şimdiki kaçış gibi kendiliğinden bir tören havası yansıtıyordu. Aradaki tek fark, Don Juan'ın ışıltısı bizzat kendinden kaynaklanıyordu, köy delikanlısının ise – evet, onunki neredendi? Onun şahsından etrafına herhalde hiçbir şey yansımamıştı, hiçbir şey, ama hiçbir şey.

Acaba takipteki-motosiklet, Rhodon'un şimdi bile hâlâ yer yer bataklık olan vadi zeminine mi saplanmıştı? Motor gürültüsü hâlâ hep aynı yerden duyuluyordu. Artık gaza basılmıyordu. Motosiklet tekdüze bir homurtu çıkarıyordu, neredeyse sakin bir biçimde, uzaktan. Don Juan ve ben, duvardaki gediğin kenarında durup birlikte etrafı seyrettik. Yemyeşil ormanın kısmen gizlediği bir çift, motosikletin üzerinde, tam o sırada yön değiştirip kıvılağaç ve kayınların arasından yavaş yavaş kıvrılarak uzaklaşıyordu. Demek ki, Port-Royal kırılarındaki eski manastır arazisi, sığınma bölgesi olarak geçerliliğini hâlâ koruyordu. Onun sınırından öteye kimse takip edilemezdi. Bu araziye giren, ne kadar ağır bir suç işlemiş olursa olsun, ilk aşamada güveneydi. Ayrıca çiftin bakışlarından anlaşılıyordu ki: Bu Don Juan, onların takip ettikleri kişi değildi. Öldürmek istedikleri, başka birisiydi. Özellikle kadın şaşkın bir haldeydi. Adam Don Juan'a sonunda dostça el bile salladı.

Günümüzdeki ve/veya tipik bir motosikletli çifte uygun biçimde, bu çift de siyah deri kıyafetliydi, ayrıca ikisi bir örnek motosiklet kaskı takmıştı, alelade motosiklet kasklarından. Arkada oturan, besbelli genç olan kadının saçları tabii ki kaskın altından uçuyordu ve saçlarının rengi elbette ki sarıydı. İkisi, adam ve kadın, hızla giderken kardeş, hatta ikiz gibi görünüyorlardı.

Ancak kadının adamı arkadan sıkıca sarılarak tutuşu ve deri takımın tamamen çıplak vücuda giyilmiş olması, bununla bir çelişki oluşturuyordu. İkisi de alelacele üstlerine bir şeyler geçirmiş gibiydi, tüm düğmeler, fermuarlar açık duruyordu, kıyafetlerinde açılacak ne varsa, az çok aralıktı. Yapraklar, otlar, salyangoz kabuğu parçaları (salyangoz artıklarıyla birlikte) ve çam ağacı iğneleri adamın yarı çıplak sırtına yapışıp kalıyordu, sadece onun sırtına. Genç kadının kürek kemikleri bembeyazdı. Olsa olsa şimdi bir an için kabarıklık bir kavak ağacı pamukçuğunun oradan aşağı sarktığını gördük – ve de hemen uçup gittiğini. Don Juan’a hesap sormak ve onu yok etmek amacıyla yola fırlayan bu çift, birbirinin erkek ya da kız kardeşi olamazdı. Sürücünün sırtındaki çam ağacı iğneleri beni hayrete düşürdü, cildinin derinlerine batmıştı. Oysa tüm Port-Royal bölgesinde sadece yayvan yapraklı ağaçlar vardı.

Don Juan’ın hayli geniş ve ablak yüzündeki lekeler bir süre daha kaldı, bizzat Feirefiz karşımda canlanmış duruyor gibiydi; evvelce Chrétien de Troyes’un eserini okurken, Parsifal’in “Mağribi” kadından olma üvey kardeşi Feirefiz’i gözümde aynen böyle canlandırmıştım. Tek fark, Don Juan’ın alacasının söz konusu benzeri gibi siyah-beyaz değil, kırmızı-beyaz, hatta koyu kırmızı-beyaz oluşuydu. Ayrıca lekeler sadece yüzündeydi ve benim Feirefiz’iminki gibi tüm vücuduna yayılmıyordu. Boynu bile etkilenmemişti. Karşımdaki Kızılderili’nin yüzü damalı gibiydi. Bu yüzdeki kocaman gözler, hiç de öyle firardan ötürü ferî sönmüş ve neşesiz durmuyordu. Kendisini herhangi bir şey kadar gerçek saymamı söyledi ve bu arada elindeki sustalının bıçağını tekrar içeri soktu. Derken acıktığını bildirdi. Terlemiş ve ağzı kurumuş olmasına rağmen, bir şeyler içmek değil de, yemek istedi. Ben, aşçı, ona hemen bir şeyler hazırlamaya giderken, onu anladım.

Hem de gerçekte nasıl olduğunu! Don Juan'ın o mayıs öğle sonrası Port-Royal kırlarındaki harabelerin yakınlarında benimle hangi dilde konuştuğunu artık hatırlamıyorum. Ne olursa olsun: Onu anlıyordum, öyle ya da böyle.

Tüm bahçe mobilyalarımı bir duvarın köşesine yığmış ve bilerek paslanmaya bırakmıştım. O yüzden konuk için mutfaktan bir sandalye getirdim. Geri geri yürüyerek ona yaklaştı. Don Juan'ın bende kaldığı haftanın bu ilk günü henüz onun bu tür geri geri yürüyüşlerinin –motosikletli çiftten gelebilecek– bir tehlike veya tehdidi gözden kaçırmamaya yaradığını sanıyordum. Oysa onda keskin bir göz olmadığını daha o zamandan fark etmiştim. Gerçi dikkatli gibi görünüyordu, ama her an tetikteymiş gibi de değildi. Ayrıca ne solunu, ne sağını, ne de omuzlarının üzerinden arkasını gözlüyor; bilakis, geriye doğru hareketi sırasında başı hep dümdüz ileriye, koşarak geldiği yöne bakıyordu. Aslında Don Juan gibi birisinden bu yönün, ya şatolarıyla Normandiya ve halen işlemekte olan manastırlarıyla Chartres'in bulunduğu batı ya da daha ziyade eski Güneş Kralı'nın pek uzak olmayan sarayı Versailles ve en çok da ondan daha uzak sayılamayacak Paris'in bulunduğu doğu olacağını umardım. Oysa o paldır küldür koşarak, tarlaların üzerinden, Ile-de-France'ın yeni kurulan kentlerinin bulunduğu kuzeyden inmişti Rhodon Vadisi'ne; merkezinde hemen hemen sadece ofislerin yer aldığı, yan yana dizili apartman bloklarından oluşan bu yeni kentlerin Saint-Quentin-en-Yveline adıyla en yakın zamanda kurulanından geliyordu. Öte yandan, motorlu-deri kıyafetli çift de o yöndeki bölgeye gayet uygundu. Ville Nouvelle ile buradaki eski manastırın harabeleri arasında hiç değilse bir tek çam ağacı yok muydu, hem de özel bir tane: Arta kalmış bir ormanın kenarında tek başına kalmış bir sedir ağacı yok muy-

du? Tüm bölgedeki ağaçların en görkemli ve en güçlü yetişmiş olanı?

Don Juan için yemek pişirirken, bir yandan da otelin giriş katındaki –bina zaten oldukça geniş tek bir kattan ibaretti– mutfağımın açık penceresinden onu dışarıda mayıs güneşinin altında otururken seyrediyordum. O da bir süre sonra beni işimi yaparken izlemeye başladı. Ara sıra da ayağa kalkıp tören paltosunun cebinden çıkarttığı birkaç malzemeyi almam için pencerenin pervazına koyuyordu. Bunları, kaçıp buraya doğru koşarken yolda topladığına dair ayrıca açıklama yapmasına gerek yoktu. Oysa orada duran kuzukulağı yaprakları, yabani kuşkonmaz sapları, her ilkbaharda olduğu gibi yeni öğütülmüş un kokan Aziz Georg mantarları, hiç de alelacele koparılmış ya da topraktan sökülmüş gibi görünmüyordu. Don Juan kaçmaya alışkın ve kaçma konusunda deneyimliydi. Kaçarken, kendisini ait olduğu ortamda veya ortamlardan birinde buluyordu. Bu, kaçarken korku ve endişe duymadığı anlamına gelmiyordu. Daha çok, şu demektir: Korku ve dehşet içindeyken daha iyi, daha açık, daha geniş görüyordu. Acaba daha geniş görebilmesi, bir yerden hızla kaçarken sürekli kendi etrafında dönüp aynı anda geri geri koşmasından da kaynaklanmıyor muydu? Bu arada başka işi yokmuş gibi, bulduğu şeyleri pişmeye hazır hale getirmişti – onları güzelce soymuş, yıkamış, ayıklamıştı. Kaçışları Don Juan’ın bir tür zaman kazanmasına mı yarıyordu? Onun, buraların yenisi olduğu halde pat diye tüm bu hayli gizli kalmış lezzetlere, hatta hazinelere rastlamış olması beni neredeyse sinirlendiriyordu; oysa ben buraların eskisi, aynı zamanda da uzman biri olarak tüm ilkbahar ayları boyunca gözlerimi dört açmış bir halde bunları boşuna aramıştım. Şövalye mantarlarının en lezzetlisi olan bu mantarların isim babası Aziz Georg’a adanan 26 Nisan gününden

uzun bir süre önce, bütün yeni yılı temsil eden bu nadi-
de, açık renkli yuvarlak şeylerden hiç olmazsa bir tane
bulmak ümidiyle aranırken, Ile-de-France'ın batısında
kalan bütün ormanların kenarındaki taze ısırganotla-
rıyla ellerimi yakmışım –bu ümit gerçekten de, o sıra-
lar okumakta olduğum kitaplardan birine göre, gide-
rek “biraz aşağılayıcı” hale geliyordu– ve şimdi bu ne
idüğü belirsiz adam, arzulanan bu nesnelere bir
kucak dolusunu çoktandır terk edilmiş olan çalışma
masamın üzerine yığılmıştı. Diğer yandan: Şövalye
mantarı ona hiç de fena yakışmıyor değildi; sonra,
hikâyesine de.

Don Juan sandalyesini çeke çeke mutfak penceremin
yanına yaklaştırdı. Yemek hazırlarken beni seyretmek,
dediğine göre, ona ilham veriyormuş. İlham vermek
mi? Ne için? Sandalyesine gömülmüş gibi oturuyordu.
Bu, biraz da otların boyunun yüksek oluşundandı,
onları bilerek haftalardır biçmemiştim. O sırada otların
arasında dolaşan sarman kedi, bir aslanı andırıyordu.
Sahibi ben değildim; herhalde Port-Royal yakınların-
daki tek köy olan, kuş uçuşu aşağı yukarı bir kilomet-
re veya birkaç cirit atımı uzaklıkta bulunan Saint-Lam-
bert-du-Bois'daki evlerden birine aitti (benim arazime
komşu, sadece manastır kalıntıları ve eski bir güver-
cinlik vardı); hayvan her öğleden sonra aynı saatte
duvarı tırmanıp buraya geliyor ve bir süre uzaktan
bana arkadaşlık ediyor, ardından da kendi bölgesinde-
ki turunu kim bilir nerelere kadar sürdürüyordu. Bu
yabancı kedi her günkü uğrayışları sırasında, zamanla
neredeyse acı duyarak umduğum ve karşılık vermesini
beklediğim şekilde bir kez bile beni, layığıyla selamla-
mamıştı. Beni yok sayıyordu. Oysa şimdi Don Juan'a
sürtünüyor, durmadan bacaklarının arasına yaslanı-
yordu; önden, arkadan, vesaire. Aynı şekilde, birdenbi-
re farklı biçim ve renklerde bir sürü kelebek, topluca

sallanan minicik bayrak, sancak ve flamalar gibi, bu yeni gelenin etrafında kanat çırparak uçuşmaya başlamıştı; ayrıca üstüne konmuş pervanelerin sayısı da bundan aşağı kalır değildi, en çok da el bileklerinin, kaşlarının, kulaklarının üstündeydiler, usul usul emiyorlardı – şimdi dinlenirken, adamdan daha da bol fışkıran firar terleri onlara susuzluklarını giderecek bir kaynak işlevi görüyordu. Bilhassa çürümeye bırakılmış bahçe döküntülerinin içinde barınan misk faresini –daha ürkek bir yaratığa rastlamadım– çenesinden adeta umursamazca sarkan tüyleriyle bir anda onun ayak parmaklarını koklarken gördüm. Yemek tepsisiyle dışarı çıktığımda, dev bir karga gagasında tenis topuna benzer bir şeyle evin üzerinde uçuyordu, o anda gagasındakini yere bıraktı, pazardaki tezgâhların birinden çalınmış bir çarkıfelek meyvesi –bugün yakınlardaki Rambouillet’de pazar kurulmuyor muydu?–, işte şimdi elle tutulacak kadar yakında, yerde duruyordu. Şimdiye kadar göze çarpmaksızın bahçemdeki ağaçlardan birinin, bir atkestanesinin, geçen hafta giderek sıklaşmış olan yapraklarının arasına tünemiş daha kara ve daha iri ikinci bir karga, neredeyse aynı anda birdenbire oradan fırlayıp –sanki ağacın gövdesi yarılıyormuş gibi, bir patlama ile– ortaya çıktı ve diğerinin peşinden havalandı, o arada ağacın tepesinde şimşek çakmasını andıran bir çatırtı koptu ve geçen sene den kalma kurumuş dallardan oluşan bir yığın çalı çırpı göz açıp kapayıncaya kadar yere, otların arasına düştü.

Don Juan uyuyordu. Bacaklarını benim bir zamanlar okuma masası olarak kullandığım masanın çürümüş tahtasına dayamıştı. Bacakları şişmişti. Yemekte gözlerini açamıyordu. Daha sonra da, kısa bir süre için açtıktan sonra neredeyse tamamen kapattı. Fakat bu kapalı gözler şimdi başka bir şey ifade ediyordu. Bu şekilde yemek yerken, düşünme gücünü harekete geçiriyordu.

PETER HANDKE

DON JUAN

ROMAN

Fransız taşrasındaki küçük otelinde, müşterisiz odalarıyla fazla yemek pişmeyen mutfağı arasında sakın sakın yaşayan, günlerini okuyarak ve bahçeyle uğraşarak geçiren bir otel sahibinin durağan yaşamı bir gün ansızın çıkagelen bir konukla sıra dışı bir boyut kazanır. Kapıdan girmek yerine, bahçe duvarının üstünden yuvarlanmış olsa da, şaşırtıcı olan, konuğun geliş biçimi değil, kim olduğudur. Gelen, dünya edebiyatının efsane kişiliklerinden Don Juan'dır. Alman dilinin 20. yüzyılın ikinci yarısındaki en özgün yazarları arasında sayılan **Peter Handke**, bu yeni romanında, "tersine çevrilmiş" bir Don Juan öyküsü anlatıyor. Operadan edebiyata, tiyatrodan sinemaya çapkınlığı simgeleyen bu efsanevi kişiliği bir baştan çıkarıcı olarak değil, yalnız bir gezgin olarak sunuyor okurlarına. *Don Juan*, yüzyılların edebiyat kahramanının "kendi ağzından, kesin ve hakiki" öyküsü.

KAPAK RESMİ: JODY HEWGILL

ISBN 975-07-0682-X

9 789750 706820

<http://www.canyayinlari.com>